ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

Ποιότητα ζωής

Σύνοψη Διαμεσολάβησης

Παθητική κακοποίηση ζώων λόγω της έκθεσής τους σε χριστουγεννιάτικη φάτνη

Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη: Δάφνη Φιλιππάκη
Ειδική επιστήμονας: Μαρία Αποστόλου

Νοέμβριος 2026

Φιλοζωικά σωματεία υπέβαλαν αναφορά στο Συνήγορο του Πολίτη το Δεκέμβριο του 2025 με την οποία κατήγγειλαν την έκθεση ζώων (ιπποειδή) εντός χριστουγεννιάτικης φάτνης σε πλατείες του Δήμου Βόλου κατά την περίοδο των εορτών των Χριστουγέννων (από 1/12/25 έως 7/1/26). Τα σωματεία είχαν υποβάλει προσφυγή ενώπιον της Γραμματέως Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας κατά της υπ' αρ. 461/15-12-2025 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Βόλου, η οποία ενέκρινε την έκθεση των ζώων στο πλαίσιο τήρησης της τοπικής παράδοσης.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του για τη διαμεσολάβηση σχετικά με τα δικαιώματα των ζώων και την τήρηση της σχετικής νομοθεσίας (άρθ. 38 του Ν. 4830/21), απευθύνθηκε στις αρμόδιες υπηρεσίες για το θέμα και επισήμανε ότι η έκθεση των ζώων εντός της φάτνης δεν αποτελεί στοιχείο πολιτισμού, αλλά συνιστά περίπτωση παθητικής κακοποίησης και παράβαση των διατάξεων του Ν. 4830/21. Ειδικότερα, στο σχετικό νομοθετικό πλαίσιο ορίζεται ως ευζωία η καλή φυσική και ψυχική κατάσταση του ζώου σε σχέση με τις συνθήκες στις οποίες διαβιεί και προβλέπεται η συμμετοχή ζώων σε εκδηλώσεις στο πλαίσιο τήρησης λαϊκών ή τοπικών παραδόσεων, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται η ευζωία τους και με υποχρεωτική παρουσία κτηνιάτρου καθ' όλη τη διάρκεια της εκδήλωσης. Άποψη της Αρχής είναι ότι η τοποθέτηση των ιπποειδών σε τεχνητή φάτνη, σε δημόσιο κοινόχρηστο χώρο με πολυάριθμους επισκέπτες, αποτελεί ένα περιβάλλον ακατάλληλο για την ευζωία τους. Επίσης τονίστηκε ότι δεν είναι εφικτή η διασφάλιση της ευζωίας του ζώου με την ταυτόχρονη υποχρεωτική παρουσία κτηνιάτρου σε εκδήλωση ολοήμερης διάρκειας και για περίοδο τριάντα οκτώ (38) ημερών, όπως η συγκεκριμένη. Η Αρχή τόνισε ότι σε κάθε περίπτωση, και κατ' εφαρμογή του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, οι αποφάσεις και ενέργειες της διοίκησης θα πρέπει να εμφορούνται από την ενσυναίσθηση για την ευζωία των ζώων και τις ηθικές αξίες μιας πολιτισμένης κοινωνίας που αποδίδει δικαιώματα στα έμβια όντα.

Για το θέμα η Ειδική Γραμματεία για την Προστασία των Ζώων Συντροφιάς είχε απευθυνθεί στην Εισαγγελία Αρείου Πάγου, στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Βόλου, και στις αρμόδιες υπηρεσίες για τον έλεγχο των καταγγελλομένων. Ειδικότερα, είχε εκφράσει την άποψη ότι: «… εγείρονται πολλά και ιδιαιτέρως σοβαρά ζητήματα ηθικής τάξεως καθώς η συγκεκριμένη αντιμετώπιση φανερώνει παντελή έλλειψη σεβασμού στη ζωή, εφόσον εξομοιώνει τα έμβια όντα με τον χριστουγεννιάτικο διάκοσμο» και ότι «…η παραμονή τους στο χώρο αυτό αποτελεί παθητική κακοποίηση τους προκειμένου να ψυχαγωγηθούν οι πολίτες του Βόλου».

Επιπροσθέτως οι διοικητικές προσφυγές των σωματείων απορρίφθηκαν. Η Αρχή σημείωσε ότι η έκδοση της απόφασης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδος στις 17/2/26, δηλαδή σε χρόνο που είχε λήξει η διάρκεια των εκδηλώσεων, δεν έκρινε επί της ουσίας το κρίσιμο ζήτημα της νομιμότητας της ως άνω απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Βόλου, ενώ περαιτέρω παρέχει τη δυνατότητα για την εκ νέου δημιουργία παρόμοιων καταστάσεων κατά την επόμενη εορταστική περίοδο των Χριστουγέννων του 2026.

Ο Συνήγορος του Πολίτη βρίσκεται ήδη σε διαδικασία επεξεργασίας συγκεκριμένων προτάσεων προς την κατεύθυνση αυστηροποίησης του νομοθετικού πλαισίου ως προς τη δυνατότητα συμμετοχής των ζώων σε εκδηλώσεις στο πλαίσιο τήρησης λαϊκών ή τοπικών παραδόσεων.

Πληροφορίες: 2131306600
press@synigoros.gr